

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru introducerea disciplinei

"Educație și cultură media" în învățământul preuniversitar

(plx 5/04.02.2019)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru introducerea disciplinei "Educație și cultură media" în învățământul preuniversitar (plx 5/04.02.2019)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 12.02.2019, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea motivare:

- în prezent, planurile cadru pentru învățământul gimnazial la clasa a VI-a prevăd un număr minim de 28 de ore/săptămână și un număr maxim de 30 de ore/săptămână, iar la clasa a IX-a, un număr de 31-32 ore/săptămână. O oră suplimentară pe săptămână ar presupune încărcarea planurilor cadru la clasa a VI-a la 29-31 de ore/săptămână, adică aproximativ 6-7 ore/zi pentru elevi de 12 ani, iar la clasa a IX-a la 32-33 ore/săptămână, conducând la supraaglomerarea programului săptămânal al elevilor;

- prevederile soluției legislative sunt redundante și nu se justifică introducerea unei discipline distincte, în programele actuale de limba și literatura română fiind prezente conținuturi care prezintă noțiuni de bază de teoria comunicării, identificarea tipurilor de texte și informații, includerea lor în categorii distincte și stabilirea valorii de adevăr a informației, acestea făcând și obiectul programei școlare pentru disciplina *Cultură civică*, care se predă la clasele a VII-a și a VIII-a. De exemplu, în Anexa nr.3 la Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5097/09.09.2009, care conține Programele școlare de *Cultură civică*, la descrierea competențelor specifice se detaliază ce trebuie acoperit de această disciplină (ex.: „*Explicarea rolului îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice*”, „*Mass media și opinia publică*”, „*Rolul îndeplinit de mass-media în societate*”, „*Rolul îndeplinit de mass media în formarea opiniei publice*”, „*Libertatea și responsabilitatea presei în producerea, transmiterea și receptarea mesajului propagat prin mass-media*”, „*Prejudecăți și stereotipuri*”). Prin urmare, ar fi oportună, eventual, completarea unităților de învățare existente;
- modificarea planurilor cadru, oportunitatea introducerii/ scoaterii unei discipline din planul cadru se realizează de către instituțiile abilitate în acest domeniu, ține de politica educațională și presupune dezbateri publice și studiu de impact, atât în plan educațional, cât și din punct de vedere al resursei umane și financiare;
- planul-cadru prevăzut a fi realizat de Ministerul Educației Naționale este nerealist și nerealizabil. Planul își propune ca „specialiștii” prevăzuți la art. 2, aleși în baza unor criterii vagi și netransparente, să îi „învețe” pe profesorii de limba română, istorie, educație civică și filosofie cum să predea o disciplină neprecizată, a cărei nevoie se întemeiază pe o noțiune vagă, „fake-news”, noțiune al cărei sens nu este nicidecum suficient de unitar încât pe baza sa să fie creată o nouă disciplină. De exemplu, în expunerea de motive se afirmă: „*pe fondul unei crize economice, sociale sau politice, și în contextul manipulărilor de tip „fake-news”, ideologiilor toxice precum fascismul sau comunismul pot căpăta avânt*”. Câtă vreme nu se explică dacă există vreo legătură între crizele economice, politice sau sociale (de ce nu și cataclismele naturale?), fake-news și fascism/comunism, expunerea de motive rămâne la nivelul unui editorial. Nu există studii sau analize care să ateste faptul că o criză economică crește cantitatea de știri false și această creștere „dă avânt” fascismului sau comunismului;
- la art. 2 din propunerea legislativă se preconizează crearea unui aparat birocratic necuantificabil (reprezentanți ai facultăților din domeniul comunicării și mass media, ONG-uri, experți) și a unor proceduri birocratice stufoase pentru a forma profesori care să predea o materie care încă nu există. Termenii și noțiunile folosite în proiectul de

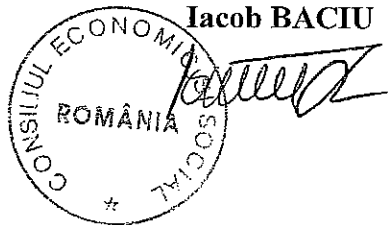
lege și în expunerea de motive sunt vagi, nepotrivii unui demers normativ (ex.: care sunt facultățile din domeniul „comunicării și mass-media”?; în cazul în care aceste facultăți au fost identificate, reprezentanții acestora au fost întrebați dacă sunt de acord să participe la „grupul de lucru”? (sau sunt obligați să participe la formarea acestui „grup de lucru”? Și dacă sunt obligați, în baza a ce sunt obligați?); cine decide care sunt ONG-urile care participă la formarea „grupului de lucru” și care sunt criteriile după care sunt selectate (domeniul de activitate, simpatiile politice, experiența în „comunicare” etc.)?; cine hotărăște cine sunt „experții în domeniu”?; există vreo instituție care să elibereze diplome de expert mass-media?; chiar noțiunea de „expert” este redundantă, dacă se ține cont de faptul că ONG-urile au „experții” lor, iar la rândul lor profesorii sunt „experții” în disciplina lor; de asemenea, nu se precizează numărul facultăților, ONG-urilor, experților de care e nevoie pentru formarea grupului de lucru;

- din componența grupului de lucru lipsesc exact reprezentanții mass media (scrisă, radio, audio vizuală, online), ceea ce poate crea impresia că demersul legislativ este îndreptat, de fapt, împotriva mass media;
- nu se precizează cine și în baza căror criterii selectează profesorii care să participe în fiecare an la cursurile de pregătire. Mai mult, nu se înțelege dacă profesorii aleși să participe la cursurile de pregătire au un cuvânt de spus cu privire la acest demers sau dacă sunt obligați să participe, iar dacă sunt obligați, nu se specifică în baza cărei legi ar fi posibil așa ceva. Este puțin probabil ca în doi ani (acesta fiind termenul prevăzut pentru intrarea în vigoare a legii) profesorii respectivi să fie învățați o materie care nu există, nefiind precizate modalitatea de realizare sau costurile pe care le incumbă acest demers;
- raportat la capacitatea de înțelegere a copiilor, în clasele a VI-a, respectiv a IX-a, elevii nu au maturitatea necesară pentru a putea lua decizii în domeniul comercial sau politic;
- se impune în primul rând ca materii precum logica și literatura să fie regândite ca structură și rezultat dorit, astfel încât copiii să învețe mai întâi să înțeleagă texte, pentru ca apoi, într-o etapă viitoare să se poată merge pe "identificarea și respingerea argumentată a oricărei forme de retorică xenofobă, rasistă, antidemocrată și antieuropeană". Altfel, această materie va însemna însușirea mecanică a unor alți termeni, considerați de un "grup de lucru" ca fiind *politically correct*, dar, de fapt, în subsidiar, copiii vor fi privați de gândirea și analiza fenomenelor, fiind "învățați" ce sa creadă despre fenomene, evenimente, sisteme etc.;

- educația și cultura media nu reușesc să modifice rata analfabetismului funcțional, motiv invocat în expunerea de motive, deoarece nu este o materie care te face să înțelegi conținutul textului și nici să aplici practic cunoștințele teoretice;
- riscurile asupra securității și siguranței naționale, generate de „fake news”, reprezintă un domeniu mult prea greu de înțeles la niște vârste atât de mici și cu atât mai puțin ar putea învăța să „respingă argumentat orice formă de retorică xenofobă, rasistă sau antisemită”;
- se pot constata, de asemenea, o serie de aspecte legate de componenta administrativă, respectiv costurile ridicate pentru elaborarea unui plan de învățământ, conținutul unui manual și publicarea acestuia, lipsa personalului didactic, și mai ales lipsa personalului cu pregătire în domeniu;
- în forma actuală, în contextul uzitării unei terminologii vagi, propunerea legislativă nu face decât să justifice și să încurajeze cenzura, prin măsurile propuse contravenind prevederilor art. 30 din Constituție, *Libertatea de exprimare*.

Președinte,

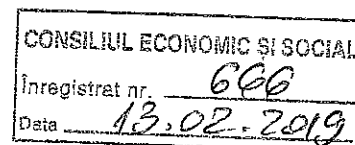
Iacob BACIU

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare ale Statelor și Guvernelor Membre ale Francofoniei (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea

Legii Educației Naționale nr.1/2011 (plx 6/04.02.2019)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale nr.1/2011 (plx 6/04.02.2019)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 12.02.2019, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea motivare:

- art. 6 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, reglementează valabilitatea diplomelor, regimul actelor de studii și conținutul și formatul actelor de studii, și nu învățământul particular și confesional;
- în cazul în care inițiatorul a intenționat completarea art. 60 alin. (6), enunțul propus este evaziv și oricum redundant, în condițiile în care alin. (3) prevede faptul că unitățile particulare de învățământ sunt unități libere, deschise, autonome atât din punct de vedere organizatoric, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție;

- prin măsurile propuse, soluția legislativă nu atinge scopul declarat în expunerea de motive. În plus, școlile și grădinițele private beneficiază de resurse financiare de la stat per elev în același quantum cu cele din învățământul de stat, pe lângă taxele pe care le încasează;
- se constată o inadverență în conținutul propunerii legislative, punându-se la dispoziție lista cu semnăturile susținătorilor pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2011 (care reglementează calitatea aerului înconjurător).

Președinte,

Jacob BACIU

